

บทที่ 5

ปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินนโยบายของรัฐบาลที่มีต่อชาวจีนอพยพ (อดีตทหารจีนคณะชาติ)

ผลจากการวิจัยนอกจากจะทราบถึงผลที่มีต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อกลุ่มชาวจีนอพยพอดีตทจข. ในด้านต่างๆ จากการดำเนินงานของรัฐบาลแล้ว ยังทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินนโยบายของรัฐบาลดังกล่าวด้วย อีกทั้งปัจจัยอื่นๆ อาทิ ปัจจัยในด้านการเมืองภายในและภายนอกประเทศ วิกฤตการณ์ทางด้านเศรษฐกิจ และปัญหาสังคม ค่านิยมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่มีลักษณะเป็นไปในเชิงวัตถุนิยมมากขึ้น เป็นต้น เพื่อความสะดวกต่อการเข้าใจในประเด็นของปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของชาวจีนอพยพ จึงขอแบ่งเพื่อนำเสนอเป็น 2 ลักษณะ กล่าวคือ

1. ปัญหาและอุปสรรคจากนโยบายและการดำเนินนโยบายของรัฐบาล
2. ปัญหาและอุปสรรคจากปัจจัยต่างๆ ที่เกิดจากชาวจีนอพยพอดีตทจข.

ปัญหาและอุปสรรคจากนโยบายและการดำเนินนโยบายของรัฐบาล

จากผลการศึกษาโดยการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลประกอบกับข้อมูลด้านเอกสารพบมีปัญหาเป็นด้านๆ ดังนี้

1. ด้านการจัดการในโครงการพัฒนาอาชีพ และการส่งเสริมอาชีพในเขตพื้นที่ชาวจีนอพยพทางการเกษตรซึ่งเป็นอาชีพหลักของชาวนานั้น โครงการต่างๆ ที่เข้าไปดำเนินการและทำการส่งเสริมบางโครงการไม่มีการสอบถามความต้องการของชาวนานและขาดความต่อเนื่องทางด้านระยะเวลาในด้านการดำเนินการปฏิบัติ จึงขาดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง ดังเช่น การส่งเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐเข้าไปแนะนำในการจัดการฝึกอบรมแก่ชาวนานในด้านการเกษตร จากการสัมภาษณ์ชาวนานพบว่าโครงการฝึกอบรมเป็นการกำหนดและจัดการโดยฝ่ายรัฐแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยไม่มีการสอบถามถึงความต้องการของชาวนานว่าต้องการหรือไม่ ดังนั้นในบางโครงการจึงไม่ได้รับการตอบสนองจากชาวนานเท่าที่ควร นอกจากนั้นในเรื่องการกำหนดเวลาก็เช่นกันจากการสัมภาษณ์พบว่าบางครั้งช่วงเวลาไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่ชาวนานต้องการกับเวลาที่กำหนดโดยหน่วยงานของรัฐ เพราะฉะนั้นจะเห็นว่าในบางโครงการที่เข้าไปดำเนินการในชุมชนนั้นจึงไม่ได้รับการตอบสนองเท่าที่ควร (สัมภาษณ์ชาวจีนอพยพอดีตทจข. ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมและผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมการฝึกอบรมในโครงการต่างๆ ที่จัดโดยรัฐ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2543)

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการฝึกอบรมยังพบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการจัดการเรื่องงบประมาณของภาครัฐที่สนับสนุนโครงการต่างๆ กล่าวคือ ในบางโครงการมีความจำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ชาวบ้านอย่างแท้จริงและในส่วนของชาวบ้านก็ต้องการเช่นนั้น แต่มีอุปสรรคในด้านขาดการสนับสนุนในด้านงบประมาณจากภาครัฐอย่างต่อเนื่อง อันส่งผลให้เกิดการหยุดชะงักในการจัดการดำเนินการต่อไป ซึ่งจะเห็นว่าในหลายๆโครงการที่หน่วยงานในภาครัฐเข้าไปดำเนินการนั้นชาวบ้านได้ให้ความสนใจและพอใจกับการจัดฝึกอบรมที่หน่วยงานของรัฐเข้าไปดำเนินการ โดยต้องการให้มีการจัดฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องต่อไป เพราะจะได้รับความรู้เพิ่มเติมมากยิ่งขึ้นเพื่อนำไปพัฒนาอาชีพต่อไปได้ แต่ภาครัฐไม่อาจตอบสนองในส่วนนี้ได้ทั้งหมด

จากการวิจัยยังพบว่าเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เข้าไปเยี่ยมชาวบ้านในพื้นที่มีจำนวนน้อยไม่พอเพียง ตลอดจนการเยี่ยมชมไม่มีความสม่ำเสมอ (สัมภาษณ์ชาวจินอพยพอดีตทอจ. และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่) ซึ่งจากการศึกษาผู้วิจัยใคร่ตั้งข้อสังเกตประการหนึ่งในเรื่องนี้ กล่าวคือ เหตุผลส่วนหนึ่งพบว่าเป็นผลมาจากการที่หน่วยงานต่างๆ ของภาครัฐที่รับผิดชอบต่อหมู่บ้านอดีตทอจ. ยังไม่มีความชัดเจนในการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบในด้านการปฏิบัติงานในพื้นที่อยู่อาศัยของชาวจินอพยพอดีตทอจ. โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณพื้นที่ดังกล่าวในทางปฏิบัติยังอยู่ในความรับผิดชอบทั้งฝ่ายทหารและพลเรือน ซึ่งในฝ่ายพลเรือนก็มีอีกหลายๆ ฝ่ายที่ร่วมกันรับผิดชอบในด้านการพัฒนา จึงมีผลให้การปฏิบัติงานขาดความต่อเนื่องในกิจกรรมที่ได้มีการดำเนินการไว้แล้ว นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลยังได้ให้ข้อเสนอแนะในเรื่องนี้ว่าชาวบ้านต้องการให้มีการติดตามผลที่เกิดขึ้นภายหลังจากการดำเนินงานและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด้วย เพื่อจะได้้นำผลไปพัฒนาและหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงต่อไป (สัมภาษณ์ชาวจินอพยพอดีตทอจ. ที่หมู่บ้านถ้ำจ๊อบ อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่, พ.ศ. 2543)

ภาพที่ 9 บริเวณพื้นที่อยู่อาศัยของอดีตทหารจีนคณะชาติในปัจจุบัน

2. ปัญหาจากการที่รัฐบาลไม่สามารถพัฒนาเพื่อให้เกิดอาชีพเสริมในพื้นที่ชาวจีนอพยพอดีตทงซ. ซึ่งมีผลให้ชาวบ้านไม่มีงานทำระหว่างรอผลผลิตจากการทำอาชีพเกษตรกรรม ทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่บางแห่งในเขตที่อยู่อาศัยของชาวจีนอพยพอดีตทงซ. ดังได้กล่าวมาแล้วนั้นเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตพื้นที่ทุรกันดาร บนคอยสูง การคมนาคมไม่สะดวก ระยะทางห่างไกลจากพื้นราบ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเดินทาง การขนส่งพืชผลและผลผลิต โดยเฉพาะในบางฤดูกาล เช่น ฤดูฝน เป็นต้น ซึ่งมีผลอย่างสำคัญในการเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเพื่อให้เกิดอาชีพเสริมที่สามารถรองรับชาวบ้านได้ เช่น การพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งจะเห็นว่าดำเนินการกระทำได้เฉพาะบางพื้นที่เท่านั้น

พื้นที่ที่พัฒนาในด้านนี้อย่างรวดเร็วก็คือ ที่หมู่บ้านคอยแม่สะลอง อ.แม่จัน จ.เชียงราย ส่วนพื้นที่อื่นๆ ก็พยายามดำเนินการเช่นเดียวกันแต่จนถึงปัจจุบันยังไม่บรรลุผลสำเร็จ เช่น ที่หมู่บ้านคอยผาตั้ง อ.เชียงของ จ.เชียงราย และที่บ้านถ้ำอ้อบ อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่ ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากปัจจัยหลายๆ ด้านที่ต้องนำมาประกอบในการพิจารณาด้วย ไม่ว่าจะเป็นระยะทางที่ห่างไกล การคมนาคมไม่สะดวก และสภาพที่ตั้งที่มีความเสี่ยงต่อความปลอดภัย ซึ่งปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวเป็นเรื่องที่รัฐบาลโดยหน่วยงานต่างๆ ที่จะเข้ามาสนับสนุนและส่งเสริมจำเป็นต้องนำมาพิจารณาประกอบด้วย อีกทั้งผลที่จะตามมาทั้งในด้านลบและด้านบวก กล่าวคือ ผลที่จะเกิดจากการขยายตัวและการเติบโตอย่างรวดเร็วในด้านการท่องเที่ยวซึ่งมีความจำเป็นต้องคำนึงถึงผลเสียที่จะตามมาด้วย ไม่ใช่คำนึงถึงผลที่จะได้รับแต่เพียงอย่างเดียว โดยเฉพาะผลที่มีการกล่าวถึงกันอย่างมาก คือ ผลกระทบที่มีต่อระบบนิเวศและปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ตามมา อีกทั้งผลกระทบในเรื่องของความมั่นคงปลอดภัยของประเทศด้วย เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวอยู่ติดชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านคือ ประเทศพม่า ที่ยังคงมีปัญหาและการกระทบกระทั่งต่อกันอยู่เสมอ อันมีสาเหตุมาจากการอพยพเข้ามาของชนกลุ่มน้อยต่างๆ ที่เป็นปัญหาภายในของรัฐบาลพม่าและส่งผลให้เกิดความขัดแย้งที่อาจจะเป็นปัญหาระหว่างประเทศ โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐที่เข้ารับผิดชอบในด้านความมั่นคงปลอดภัยของประเทศโดยตรง เช่น หน่วยงานฝ่ายกลาโหม (ในความรับผิดชอบของกองกำลังผาเมือง กองทัพภาคที่ 3 ในปัจจุบัน) หน่วยงานตำรวจตระเวนชายแดน ตลอดจนฝ่ายปกครองของอำเภอ และจังหวัดนั้นๆ เป็นต้น

3. ปัญหาการกำหนดอัตราค่าจ้างแรงงานที่ไม่สามารถกำหนดอัตราค่าจ้างแรงงานให้เป็นไปตามการกำหนดของกรมแรงงานได้ในทางปฏิบัติ กล่าวคือ อัตราค่าจ้างแรงงานที่มีอัตราต่ำ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความต้องการด้านแรงงานไม่มากนัก และอาจมีการเข้ามาของแรงงานต่างชาติราคาถูกจากประเทศเพื่อนบ้านด้วย อันมีผลทำให้ชาวบ้านไม่สามารถยังชีพได้จากอัตราค่าจ้างที่ต่ำประมาณ 60 บาท/วัน (สัมภาษณ์ชาวบ้านที่รับจ้างทำงานในพื้นที่ชาวจีนอพยพอดีตทงซ. ในเขต 3 จังหวัด) ซึ่งเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดช่องว่างทางเศรษฐกิจอันส่งผลถึงปัญหาทางสังคมตามมา กล่าวคือ การหันเหไปประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมายต่างๆ โดยเฉพาะการเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้าขนเสพติด การประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมายในลักษณะรูปแบบต่างๆ ดังปรากฏจากสื่อที่พบเห็นได้เป็นประจำ

ทุกวันนี้ ซึ่งมักจะพบว่ามิชชันนารีจำนวนมากตกเป็นข่าวในเรื่องนี้เป็นจำนวนบ่อยครั้ง ถึงแม้ว่าบางคนก็ผู้กระทำความผิดอาชกรรมทั้งที่เป็นชาวจีนอพยพอดีตทงซ. ด้วย แต่ส่วนมากก็พบว่า เป็นชาวจีนอพยพกลุ่มอื่นๆ ทั้งที่เป็นชาวจีนอพยพพลเรือนที่มีคดีร้ายแรงและมีปรากฏอยู่บ้างที่กลุ่มชาวจีนผู้กระทำความผิดเหล่านี้ได้หลบหนีเข้ามาอยู่อาศัยในเขตชุมชนชาวจีนอพยพอดีตทงซ. ดังกล่าว เมื่อมีข่าวการกระทำความผิดเกิดขึ้นจึงยากที่จะระบุลงไปอย่างชัดเจนแก่สาธารณะชนได้ว่าเป็นการกระทำจากชาวจีนอพยพกลุ่มใด

4. ปัญหาอันเนื่องมาจากสภาพพื้นที่ที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่ของอดีตทงซ. ไม่มีความเหมาะสมต่อการประกอบการทางด้านเกษตรกรรมดังเช่น พื้นที่ที่บ้านแม่ฮอ จ.แม่ฮ่องสอน และพื้นที่บ้านดอยผาตั้ง อ.เชียงของ จ.เชียงราย เป็นต้น โดยแต่เดิมจำเป็นต้องประกอบอาชีพทางด้านปศุสัตว์ ส่วนในเรื่องจำนวนพื้นที่ที่ถือครองนั้นพบว่าจากจำนวนพื้นที่ที่ได้รับการจัดสรรจากราชการโดยหน่วยงานทหารที่ดำเนินการในเรื่องนี้ตั้งแต่เริ่มแรก คือ จำนวน 15 ไร่ จากการศึกษาพบว่าพื้นที่ที่สามารถประกอบการได้มีจำนวนจำกัดมีผลต่อจำนวนผลผลิตที่ได้รับไม่พอเพียงต่อการเลี้ยงชีพ กล่าวคือ พื้นที่ที่มีความเหมาะสมและมีความสมบูรณ์ต่อการประกอบการด้านการเกษตรไม่เพียงพอ ทั้งนี้เนื่องจากบริเวณพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่สูง ลักษณะแห้งแล้งกันดาร ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่ทางภาครัฐจำเป็นต้องให้การพัฒนาและส่งเสริม เช่น การพัฒนาในด้านแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ตลอดจนการพัฒนาโดยการนำเอาความรู้ในด้านการเกษตรแผนใหม่เข้ามาทำการส่งเสริม เช่น การปลูกพืชเมืองหนาวชนิดต่างๆ ที่มีความเหมาะสมต่อพื้นที่ ซึ่งจากการศึกษาพบว่าพื้นที่บางเขตได้รับการส่งเสริมและพัฒนาจากมูลนิธิโครงการหลวงตามแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งเข้าไปดำเนินการส่งเสริมอาชีพแก่ราษฎรในพื้นที่สูง โดยเฉพาะชาวเขาเผ่าต่างๆ ซึ่งทำให้การพัฒนาในบางส่วนได้ครอบคลุมเข้ามาถึงพื้นที่ที่ชาวจีนอพยพอดีตทงซ. อาศัยอยู่ ทั้งนี้เนื่องจากอยู่ในเขตพื้นที่บริเวณเดียวกันหรือใกล้เคียงกันด้วย จากการศึกษาและสังเกตพบว่า ชาวบ้านที่อยู่ในระดับฐานะค่อนข้างดีมีจำนวนไม่มากนักและสามารถคิดเป็นจำนวนอัตราส่วนคือ 1 : 3 โดยพบว่ากลุ่มคนดังกล่าวมีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวนมากจึงสามารถมีเงินทุนหมุนเวียนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายต่างๆ ตลอดจนสามารถมีเงินในการว่าจ้างแรงงานจำนวนมากมาพัฒนาพื้นที่ทำกินได้มากกว่าด้วย ดังจะเห็นได้จากฐานะของการเป็นเจ้าของสวนผลไม้จำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็น สวนลิ้นจี่ ท้อ บ๊วย เป็นต้น (สัมภาษณ์ชาวจีนอพยพอดีตทงซ. ระดับผู้นำหมู่บ้านและระดับเจ้าของกิจการร้านค้าขนาดใหญ่ประจำหมู่บ้านในเขตที่อยู่อาศัย 3 จังหวัด ระหว่าง พ.ศ. 2543 - 2544)

5. ปัญหาการขาดเงินทุน ในด้านเงินทุนนั้นนับว่าเป็นอุปสรรคที่สำคัญเนื่องจากชาวบ้านส่วนใหญ่มีฐานะยากจน (มีเพียงส่วนน้อยของอดีตทงซ. บางครอบครัวเท่านั้นที่มีฐานะดีและสามารถมีทุนในการดำเนินกิจการได้) ไม่สามารถหาเงินทุนมาทำการลงทุนเพื่อการประกอบอาชีพได้ จึงมีฐานะเป็นเพียงผู้รับจ้างรายวัน ซึ่งได้รับอัตราค่าจ้างที่ต่ำเนื่องจากงานมีค่อนข้างจำกัดในเขตพื้นที่ที่อยู่อาศัย ประกอบกับการจะเดินทางออกนอกพื้นที่เพื่อไปทำงานรับจ้างเป็นสิ่งที่ยากลำบากใน

เรื่องของระเบียบการขออนุญาตจากหน่วยงานราชการเพื่อการเดินทางออกนอกพื้นที่ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนั้นชาวจีนอพยพอดีตทงช. ที่ยังไม่ได้รับสัญชาติจึงเป็นสาเหตุของความไม่สะดวกและไม่คุ้มต่อการเสียเวลาคำนึงการตามขั้นตอนต่างๆ ดังได้กล่าวไว้แล้วในตอนต้น เกี่ยวกับสถานภาพของชาวจีนอพยพในเรื่องของสัญชาติ ในขณะที่ชาวจีนอพยพอดีตทงช. จำนวนน้อยที่มีฐานะดีไม่ขัดสนในด้านเงินทุน และยังไม่มีปัญหาในด้านสถานภาพด้วยเนื่องจากได้เปลี่ยนสัญชาติมาเป็นคนไทยแล้ว จากปัจจัยดังกล่าวจึงทำให้เกิดช่องว่างทางสังคมขึ้น

ผลจากการศึกษาวิจัยยังพบว่าชาวจีนอพยพอดีตทงช. ต้องการให้รัฐและหน่วยงานที่รับผิดชอบได้พิจารณาให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ดังนี้ คือ

1. การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพโดยเฉพาะการสร้างงานในพื้นที่ในเขตที่อยู่อาศัยที่ทำให้ไม่ต้องเดินทางออกไปข้างนอกเพื่อไปหางานทำ โดยเฉพาะความไม่มั่นใจในด้านสถานะทางสังคมที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน กล่าวคือ การไม่มีบัตรประจำตัวประชาชนนอกจากทำให้ไม่มีความมั่นใจในการดำเนินชีวิตประจำวันแล้วยังทำให้ไม่ได้รับสิทธิอีกหลายๆ ประการ เช่น การขาดโอกาสในการเลือกงานหรืออาชีพที่ต้องการ และยังขาดโอกาสในการเดินทางไปทำงานในต่างประเทศเช่นคนไทยทั่วไป

2. ในด้านเงินทุนก็เป็นอุปสรรคที่สำคัญอย่างหนึ่งนั้นต้องการให้ทางรัฐได้เปิดโอกาสให้มีสถาบันการเงินต่างๆ ได้เข้ามาช่วยเหลือและสนับสนุนด้านการกระจายแหล่งเงินทุนเพื่อการส่งเสริมในการประกอบอาชีพจะได้มีมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะมีผลให้เกิดการขยายตัวในการพัฒนาอุตสาหกรรมพื้นบ้านขนาดเล็กก่อนเพื่อช่วยเหลือให้ชาวบ้านได้มีอาชีพหลักและอาชีพเสริมไปพร้อมๆ กัน อันจะเป็นการปรับปรุงและยกระดับการดำเนินชีวิตของชาวบ้านตลอดจนส่งผลต่อการลดปัญหาสังคมในเรื่องของการลดการเข้าไปเกี่ยวพันกับอาชีพที่ผิดกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเสพติดที่เป็นปัญหาสำคัญของสังคมโลกในขณะนี้ เพราะอดีตทงช. ส่วนมากมีพื้นภูมิลี้ภัยเป็นทหารมาเกือบตลอดชีวิตนับตั้งแต่เดินทางออกจากประเทศจีนจนอพยพมาอยู่ในประเทศไทย ดังนั้นจึงไม่มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพอย่างอื่นมาก่อนเลย เมื่อต้องมาอยู่อาศัยภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีโอกาสต่อการนำมาซึ่งรายได้จึงเข้าไปเกี่ยวข้องกับได้ค่อนข้างง่าย (สัมภาษณ์อดีตผู้นำทงช. และชาวจีนอพยพอดีตทงช. ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ พ.ศ. 2540)

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากปัจจัยทางด้านชาวจีนอพยพ

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคทางการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมไม่ได้เกิดขึ้นจากนโยบายและการดำเนินนโยบายของรัฐแต่เพียงอย่างเดียว แต่จำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยในด้านตัวผู้รับหรือผู้สนองตอบต่อนโยบายด้วยกล่าวคือ ชาวจีนอพยพ อดีตทงช. ซึ่งพอจะกล่าวเป็นด้านๆ ได้ดังนี้ คือ

1. ปัญหาในด้านภาษาที่ใช้ในการสร้างความเข้าใจ โดยลักษณะพื้นฐานเดิมของชาวจีนอพยพนั้นมีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมในด้านภาษาของตนเอง ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันนั้นจะเห็นว่าชาวจีนอพยพใช้ภาษาจีนในชีวิตประจำวันภายในครอบครัวและในชุมชนของคน ประกอบกับการไม่ค่อยมีโอกาสดำเนินการได้พบปะกับผู้คนภายนอก โดยเฉพาะชาวไทยพื้นเมืองก็ยังมีผลให้ชาวจีนอพยพอดีตทงซ. โดยเฉพาะในรุ่นที่มีอายุระหว่าง 50 ปีขึ้นไปโดยประมาณ ไม่สามารถพูดและทำความเข้าใจในภาษาไทยได้ ดังจะเห็นได้จากเมื่อมีการจัดฝึกอบรมจากหน่วยงานภาครัฐที่ชาวบ้านต้องเข้าร่วมด้วยนั้น ชาวบ้านต้องการให้ทางราชการจัดฝึกอบรมในเรื่องที่ชุมชนมีความสนใจ โดยในการฝึกอบรมจำเป็นต้องมีการใช้ล่ามเพื่อช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้ หรือไม่ก็อาจจัดให้มีการฝึกอบรมแก่เยาวชนหรือผู้ที่มีประสบการณ์เคยผ่านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและกระบวนกรเรียนรู้ เพื่อจะมีความสามารถในการนำเอาความรู้นั้นไปเผยแพร่แก่บุคคลอื่นๆ ในชุมชนต่อไปได้ (สัมภาษณ์ชาวจีนอพยพบ้านใหม่หนองบัว บ้านสินชัยเหนือ บ้านสินชัยใต้ อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2543)

2. การเข้าไปพัวพันกับการค้ายาเสพติดทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะบริเวณที่อยู่อาศัยที่เอื้ออำนวยต่อการเข้าไปพัวพันและการเข้าไปมีส่วนสนับสนุน โดยรู้เห็นเป็นใจให้การช่วยเหลือที่พักพิงและที่หลบซ่อนแก่ขบวนการค้ายาเสพติดตามแนวชายแดนไทย-พม่า เพียงเพื่อหวังรายได้ที่ได้มาอย่างรวดเร็วโดยถือว่าไม่ต้องลงทุน (สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในพื้นที่ที่อยู่อาศัยชาวจีนอพยพอติตทงซ. ในเขต อ.เชียงดาว อ.แม่เมาะ จ.เชียงใหม่ และบ้านผาคั้ง อ.เชียงของ บ้านแม่เอบ อ.เชียงแสน จ.เชียงราย และบ้านแม่ฮ่อม อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน เดือนตุลาคม พ.ศ. 2542) จากข้อมูลดังกล่าวนับเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีผลให้ชาวจีนอพยพบางส่วนเห็นค่าตอบแทนที่ได้มากกว่าการลงทุนอย่างอื่นที่อาจใช้เวลาที่นานกว่าแต่ผลตอบแทนน้อย ซึ่งในเรื่องนี้จะเห็นได้จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ทหารที่เข้าไปดูแลความสงบเรียบร้อยบริเวณชายแดนไทย-พม่า ด้านจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่และแม่ฮ่องสอน โดยได้ให้ความเห็นในเรื่องนี้ไว้อย่างน่าสนใจว่าชาวบ้านอาจมองข้ามการปลูก ไร่จิง ไร่มันฝรั่ง ซึ่งเสี่ยงต่อการลงทุนที่อาจจะขาดทุนและได้รับผลกำไรที่ไม่แน่นอนว่าจะได้มากหรือน้อย เมื่อเปรียบกับการให้ที่หลบซ่อนแก่ขบวนการค้ายาเสพติดเพื่อรอการส่งต่อไปโดยปราศจากการลงทุนใดๆ ทั้งสิ้น

ดังนั้น ปัญหาจากการเข้าไปพัวพันกับขบวนการค้ายาเสพติดในกลุ่มชาวจีนอพยพอติตทงซ. จึงเป็นปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและเศรษฐกิจในกลุ่มชาวจีนอพยพให้มีความก้าวหน้าต่อไป

3. ทิศนคติของอติตทงซ. ที่มีค่อนโยบายและการดำเนินการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของรัฐที่มีต่อกลุ่มชนบนพื้นที่สูง ส่วนใหญ่นั้นมักมองว่ารัฐมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาต่อกลุ่มชนชาวเขาเผ่าต่างๆ ดีกว่ากลุ่มชาวจีนอพยพ (สัมภาษณ์ชาวจีนอพยพ ที่ อ.แม่จัน อ.เชียงของ อ.เชียงแสน จ.เชียงราย และชาวจีนอพยพที่ อ.เชียงดาว อ.ฝาง อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่ เดือนกรกฎาคม

พ.ศ.2541) ซึ่งในเรื่องนี้ผู้วิจัยได้มีโอกาสสอบถามโดยการพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับชาวจีนอพยพอดีตทงช. ทุกๆ แห่งที่เข้าไปศึกษาพบว่าชาวจีนอพยพอดีตทงช. ส่วนมากมีทัศนคติในเรื่องนี้ใกล้เคียงกัน ในส่วนผู้วิจัยนั้นพิจารณาเห็นว่ากรณีที่ชาวจีนอพยพมีทัศนคติดังกล่าวข้างต้นอาจเป็นผลมาจาก

ประการแรก สิ่งที่ราษฎรชาวเขาได้รับจากรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นเรื่องสถานภาพทางสังคม เช่น การได้รับสัญชาติไทย การถือบัตรประชาชน

ประการที่สอง การได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ ของภาครัฐและภาคเอกชน โดยพิจารณาว่ามีความแตกต่างกันในด้านนโยบายและแนวทางการปฏิบัติระหว่างราษฎรชาวเขากับชาวจีนอพยพ ทั้งๆ ที่อยู่เขตพื้นที่เดียวกัน

ซึ่งทั้งนี้อาจจะเป็นผลมาจากการที่ราษฎรชาวจีนอพยพอดีตทงช. ไม่ได้เข้าใจอย่างชัดเจนในเรื่องของการกำหนดนโยบายและการปฏิบัติของรัฐที่มีความแตกต่างกันระหว่างราษฎรสองกลุ่มนี้ จากการศึกษาพบว่านโยบายและการปฏิบัติตามหลักการมีความแตกต่างกันจริงระหว่างกลุ่มชนสองกลุ่มนี้ โดยเป็นเรื่องของเหตุผลที่ว่าด้วยลักษณะความแตกต่างในการเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยของคนสองกลุ่มนี้ กล่าวคือ ชาวจีนอพยพอดีตทงช. ลักษณะการอพยพเข้ามาเป็นด้วยเรื่องทางการเมืองดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ส่วนกลุ่มชนชาวเขานั้นรัฐบาลพิจารณาว่าเป็นการอพยพเข้ามาในลักษณะการอพยพแบบธรรมดาของการอพยพโดยทั่วไป ดังจะเห็นได้จากการที่รัฐบาลได้มอบหมายให้หน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบต่อกลุ่มชนสองกลุ่มนี้ไม่เหมือนกัน กล่าวคือ ชาวจีนอพยพอดีตทงช. อยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงกลาโหม (ตั้งแต่เริ่มแรกก่อนเปลี่ยนมาเป็นกระทรวงมหาดไทยในภายหลัง พ.ศ. 2527) ส่วนกลุ่มชนชาวเขาอยู่ภายใต้การดูแลรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่เริ่มแรกก่อนเปลี่ยนมาเป็นกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเมื่อ พ.ศ. 2542)

4. ทัศนคติของชาวจีนอพยพอดีตทงช. ที่ไม่มีความมั่นใจในนโยบายของรัฐบาลในแต่ละสมัยจากการที่ชาวจีนอพยพอดีตทงช. มีทัศนคติดังกล่าวข้างต้นนับว่าเป็นส่วนหนึ่งที่มีผลในด้านจิตใจและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจในกลุ่มชาวจีนอพยพอดีตทงช. ทั้งนี้เพราะทัศนคติดังกล่าวเปรียบเสมือนการไม่มีสิ่งที่ทำให้เกิดความมั่นใจว่าสิ่งที่รัฐดำเนินการต่อพวกเขาเหล่านั้นอาจมีความไม่แน่นอน และอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาตราบเท่าที่รัฐบาลแต่ละสมัยต้องการที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะจากประสบการณ์และประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา จากการเปลี่ยนแปลงของรัฐบาลในแต่ละช่วงเวลามักส่งผลต่อนโยบายและการดำเนินนโยบายที่มีต่อชาวจีนอพยพอดีตทงช. ทั้งในด้านเศรษฐกิจ และสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ทางการเมืองต่างๆ ด้วยดังเช่นก่อน พ.ศ. 2527 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่สถานการณ์ทางการเมืองภายในประเทศในขณะนั้น ได้ส่งผลให้ทางกองทัพหรือฝ่ายทหารมีบทบาทสำคัญร่วมกับการพัฒนาทางการเมือง ด้วยวัตถุประสงค์หลักคือ การป้องกันประเทศชาติจากการคุกคามและการแผ่ขยายของลัทธิคอมมิวนิสต์ (ผาสุก พงษ์ไพจิตร และ คริส เบเกอร์, 2542 : หน้า 554-555) และจากสถานการณ์ทางการเมืองในขณะนั้นได้ส่งผลต่อ

การดำเนินนโยบายของรัฐที่ให้ผลดีแก่ชาวจีนอพยพที่อยู่อาศัยตามแนวชายแดนไปด้วย ในแง่ของการเป็นกลุ่มชนที่ทำหน้าที่สนับสนุนและช่วยเหลือแก่ฝ่ายทหารทั้งในแง่ของการทำหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ทางราชการทหารในพื้นที่เขตแนวชายแดนภาคเหนือของประเทศ และแม้กระทั่งบทบาทในการมีส่วนร่วมรบกับฝ่ายทหารและตำรวจตระเวนชายแดนไทยในการปฏิบัติการระงับการป้องกันประเทศชาติในการต่อสู้กับกลุ่มผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ จากการสู้รบในยุทธการที่สำคัญหลายยุทธการที่ชาวจีนอพยพต้องพลีชีพ เช่น ยุทธการที่เชียงคำ เชียงของ จังหวัดเชียงราย เมื่อ พ.ศ. 2513 (คำสั่งบก. ทหารสูงสุด (เฉพาะ) สืบที่สุคดี 463/2513 ลง 21 พย. 2513 ในหน่วยเฉพาะกิจ 327 ผู้อพยพอดีตทหารจีนคณะชาติ, 2530: 26-31) แต่ภายหลังสถานการณ์ทางการเมืองภายในประเทศได้เปลี่ยนแปลงไปเมื่อกองทัพสามารถหยุดยั้งสงครามการปฏิวัติของฝ่ายคอมมิวนิสต์ลงได้ และประกอบกับการดำเนินนโยบายต่างประเทศของไทยที่เปลี่ยนแปลงในช่วง พ.ศ. 2518 ในสมัยรัฐบาลที่มี ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรี โดยทางรัฐบาลไทยได้มีการเปิดสัมพันธ์ไมตรีทางการทูตอย่างเป็นทางการกับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน อันมีผลให้ทางรัฐบาลไทยไม่สามารถรับรองรัฐบาลประเทศไต้หวันอย่างเป็นทางการได้ จากเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้น มีผลทำให้บทบาทของชาวจีนอพยพอดีตทจข. ที่เคยทำหน้าที่ก่อนหน้านี้ก็จำเป็นต้องลดบทบาทลงจึงดูเหมือนกับจะลดความสำคัญลงไปด้วย

ในส่วนของชาวจีนอพยพอดีตทจข. ก็เชื่อว่าเหตุการณ์บ้านเมืองที่เปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลกระทบต่อนโยบายและการดำเนินนโยบายของรัฐที่มีต่อพวกคนด้วย ดังจะเห็นได้จากการสัมพันธภาพของอดีตผู้นำทจข. ที่กล่าวว่าช่วงก่อน พ.ศ.2527 ที่เหตุการณ์การคุกคามของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ยังเป็นปัญหาของรัฐบาลนั้น การให้ความช่วยเหลือในเรื่องความเป็นอยู่ การดำรงชีพ ตลอดจนการผ่อนปรนในเรื่องสถานภาพของพวกคนได้รับการปฏิบัติจากภาครัฐในลักษณะที่ดีกว่าช่วงหลัง พ.ศ. 2527 เมื่อเหตุการณ์บ้านเมืองมีความผันแปรและเปลี่ยนแปลงไปดังกล่าว โดยเป็นผลมาจากคำสั่งที่ 66/2523 และ 65/2525 ภายใต้การนำของ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ในขณะนั้น ซึ่งได้แสดงนโยบายของกระทรวงกลาโหมในอันที่จะระงับการต่อต้านกลุ่มผู้ฝึกฝในลัทธิคอมมิวนิสต์ในขณะนั้นด้วยวิธีการทางการเมืองพร้อมๆ กับการใช้ยุทธวิธีการทางทหาร ดังนั้นคำสั่งทั้งสองดังกล่าวจึงประกอบไปด้วยสาระสำคัญที่มีผลให้กองทัพมีบทบาทในการนำพัฒนาการทางการเมืองแนวใหม่เพื่อป้องกันการแผ่ขยายของลัทธิคอมมิวนิสต์ (ผาสุก พงษ์ไพจิตร และ คริส เบเกอร์, 2542: 554)

จากการเปลี่ยนแปลงในเหตุการณ์ทางการเมืองระหว่างประเทศและภาวะการผ่อนคลายความตึงเครียดในเรื่องของความขัดแย้งทางด้านอุดมการณ์ทางการเมืองดังกล่าวนี้ว่าในส่วนหนึ่งย่อมมีผลกระทบต่อการดำเนินนโยบายและการปฏิบัติต่อชาวจีนอพยพอดีตทจข. เมื่อฝ่ายทหารได้ปรับเปลี่ยนนโยบายในลักษณะวิธีการต่อสู้แบบเดิมมาเป็นการใช้วิธีการทางด้านจิตวิทยา เพื่อให้

บรรดากลุ่มคนที่ฝึกฝนในลัทธิคอมมิวนิสต์ได้กลับใจภายใต้แนวทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ซึ่งถือว่า รัฐได้ประสบความสำเร็จพอสมควรภายใต้ยุทธวิธีดังกล่าว

5. ปัญหาในเรื่องสัญชาติของชาวจีนอพยพอดีตทงซ. ที่ยังไม่ได้รับสถานภาพยังคงมีอยู่จนถึงปัจจุบัน ดังนั้นสิ่งที่เป็ผลตามมาภายหลังเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองดังกล่าวข้างต้นก็คือ ความช่วยเหลือที่บรรดาชาวจีนอพยพอดีตทงซ. เคยได้รับในอดีตที่ผ่านมาขอมลลดงตามไปด้วยไม่ว่าจะเป็นในลักษณะการตอบแทนในการมีส่วนร่วมและการช่วยเหลือจากอดีตทงซ. ซึ่งถือเป็นการประกอบคุณงามความดีที่ชาวจีนอพยพกลุ่มนี้ร่วมแรงร่วมใจกับทหารไทยในการต่อสู้ป้องกันและการแผ่ขยายอิทธิพลของลัทธิคอมมิวนิสต์จากผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ (ผกค.) ด้วยการที่ทางรัฐบาลไทยได้มอบสัญชาติไทยให้แก่ผู้ร่วมมือช่วยเหลือชาติไทยดังที่เคยเป็นมาจำต้องหยุดชะงักลงไปด้วย จากหลักฐานที่มีการรวบรวมไว้เป็นตัวเลขพบว่าในปัจจุบันยังคงมีชาวจีนอพยพอดีตทงซ. ที่ยังไม่ได้รับสัญชาติไทยเป็นจำนวนประมาณ 8,000 คน (จากตารางข้อมูลประชากรชาวเขาในเขตปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี พ.ศ. 2545 ข้อมูลประชากรกลุ่มบ้านในเขตปฏิบัติงาน) ซึ่งในเรื่องการให้สัญชาติไทยหรือการได้รับสถานภาพของชาวจีนอพยพอดีตทงซ. ได้กลายเป็นปัญหาสังคมที่จะกล่าวในหัวข้อต่อไป

ปัญหาทางด้านสังคมของชาวจีนอพยพ

ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้นในด้านสังคมของชาวจีนอพยพอดีตทงซ. ก็เป็นปัญหาที่ต่อเนื่องมาจากปัญหาอื่นๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งพอจะสรุปปัญหาทางด้านสังคมไว้เป็นข้อๆ ได้ดังนี้คือ

1. ปัญหาการไม่มีสัญชาติทำให้ไม่มีบัตรประชาชน ซึ่งจะเห็นว่าเป็นปัญหาที่สำคัญของอดีตทงซ. ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพทุกอย่างในชีวิตประจำวันมักเริ่มต้นเกี่ยวข้องกับสถานภาพความเป็นพลเมืองไทยทั้งสิ้น ดังนั้นอดีตทงซ. ที่ยังไม่ได้รับสัญชาติจึงไม่มีความสะดวกในการเดินทางออกไปประกอบอาชีพในสถานที่ต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศได้ ทั้งนี้เนื่องจากทางรัฐบาลไทยโดยหน่วยงานราชการคือ กระทรวงมหาดไทยที่รับผิดชอบดูแลในเรื่องนี้ได้มีการออกกฎและระเบียบการต่างๆ ที่ว่าด้วยเรื่องการเดินทางออกนอกพื้นที่อยู่อาศัยของบุคคลบนพื้นที่สูงที่ต้องมีการขออนุญาตก่อนออกเดินทางออกนอกพื้นที่ทุกครั้งและยังต้องมีการรายงานตัวเมื่อกลับมา (ดังปรากฏตัวอย่างเอกสารเรื่องการอนุมัติบุคคลบนพื้นที่สูงเพื่อเดินทางออกนอกพื้นที่อยู่อาศัยใน ภาคผนวก จ.)

ดังนั้น การมีข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นทั้งผลดีและผลเสียของแต่ละฝ่ายในเวลาเดียวกัน กล่าวคือ ผลดีในแง่ของรัฐบาลถือเป็นเรื่องของความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศชาติโดยหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบสามารถทำการตรวจสอบบุคคลต่างสัญชาติได้ แต่ผลเสียคือ ผู้ที่ต้องปฏิบัติ

ความระเขียบมักมองว่าเป็นเรื่องที่ยู่ยากและไม่มีความสะดวก จึงทำให้มีการละเมิดและการไม่ปฏิบัติตาม ซึ่งเป็นปัญหาทางสังคมประการหนึ่ง กล่าวคือ การที่รัฐต้องมีการกำหนดข้อบังคับในเรื่องนี้ก็เพื่อให้มีการติดตามเรื่องได้โดยง่าย โดยเฉพาะในกรณีที่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นก็จะเป็นการสะดวกและเป็นเรื่องง่ายต่อหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดตามสอบสวนเพื่อที่จะได้ข้อเท็จจริง อันเป็นแนวทางในการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาทางสังคมอื่นๆ ตามมา

ซึ่งในเรื่องนี้พบว่า ได้มีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้นแล้วเช่นกัน กล่าวคือ เมื่อชาวจีนอพยพที่ไม่มีบัตรอนุญาตพักติดตัวในเวลาเดินทางออกนอกพื้นที่แล้วไปถูกจับกุมในอีกห้องที่หนึ่ง เมื่อทางฝ่ายตำรวจติดต่อกับหน่วยงานที่ทำการออกบัตรอนุญาตจึงพบว่าเป็นผู้ที่ไม่ได้ขออนุญาตออกนอกพื้นที่อย่างถูกต้อง (สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา จังหวัดเชียงใหม่ กระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม, เมษายน พ.ศ. 2545)

การไม่มีบัตรประชาชนยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทางด้านสังคมด้วยไม่ว่าจะเป็นอุปสรรคในเรื่องการศึกษาต่อของลูกหลานที่มีพ่อแม่ปราศจากซึ่งสัญชาติ และยังไม่สามารถไปสมัครงานเพื่อประกอบอาชีพนอกเขตพื้นที่ได้อีกด้วย เนื่องจากขาดคุณสมบัติ โดยเฉพาะการมีบัตรประจำตัวประชาชนนั้นเป็นที่ทราบกันดีโดยทั่วไปว่าถือเป็นจุดเริ่มต้นของทุกสิ่งทุกอย่างในอันที่จะได้รับสิทธิในสังคมไทย ซึ่งปัญหาในเรื่องนี้นับว่าเป็นปัญหาที่มีผลสำคัญต่อการเกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาในเรื่องของต้นทุนของปัญหาการคอร์รัปชันจากบรรดาเจ้าหน้าที่ข้าราชการที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ ดังปรากฏเป็นข่าวตามสื่อต่างๆ อยู่เสมอในกรณีการปลอมแปลงเอกสารสิทธิต่างๆ โดยเฉพาะปัญหาที่เกิดจากการออกบัตรประจำตัวประชาชนปลอม ตลอดจนการรับสินบนของเจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบต่อการรักษาคุณภาพเหล่านี้ให้เห็นแก่อามิสสินจ้างเพื่อการกระทำที่แสวงหาผลประโยชน์แก่ตนเองในทางที่ผิดได้

2. ปัญหาการอพยพเข้ามาของบุคคลต่างสัญชาติอื่นๆ ที่เข้ามาในประเทศอย่างผิดกฎหมาย เช่น ชนกลุ่มน้อยพม่า ชาวจีนอพยพพลเรือนอิสระอื่นๆ และชาวปากีสถาน เป็นต้น ซึ่งการเข้ามาอย่างผิดกฎหมายดังกล่าว โดยเฉพาะในกรณีชนกลุ่มน้อยของพม่านั้นมักเป็นต้นเหตุของความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างไทยกับพม่าอันสืบเนื่องมาจากการที่รัฐบาลพม้ามักเข้าใจผิด โดยมองว่าทางฝ่ายไทยให้การสนับสนุนแก่กบฏชนกลุ่มน้อยที่รัฐบาลพม่ากำลังทำการปราบปรามอยู่ จากการที่กองกำลังชนกลุ่มน้อยของพม่าได้อพยพเข้ามาอยู่อาศัยและปะปนกับชาวเขาและชาวจีนอพยพอธิศิตทองช. ในเขตชายแดนภาคเหนือของประเทศไทยที่ติดกับเขตแดนพมามีผลให้การติดตามเพื่อปราบปรามโดยทางฝ่ายพม่าทำได้ยากขึ้น เนื่องจากเป็นเรื่องของการละเมิดและการล่วงล้ำอธิปไตยจากกรณีปัญหาดังกล่าว ทำให้รัฐบาลไทยต้องดำเนินการในเรื่องนี้เพื่อแสดงความจริงใจต่อรัฐบาลพม่าและป้องกันการขัดแย้งที่จะตามมา นอกจากนั้นก็คือ ปัญหาผู้อพยพต่างชาติและแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาอย่างผิดกฎหมายทั้งชาวพม่า ชาวจีนและชาวปากีสถาน เป็นต้น โดยจากข้อมูลของทางรัฐบาลไทยมักพบว่าทั้งชาวเขาและชาวจีนอพยพที่อยู่ในเขตชายแดนไทย-พม่า ได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับ

ในกรณีดังกล่าว ซึ่งในเรื่องนั้นทางรัฐบาลไทยได้ถือเป็นความผิดทางกฎหมายและยังถือเป็นเงื่อนไขและมาตรการที่นำมาใช้ในแง่ของการพิจารณาการให้สัญชาติไทย ตลอดจนการเพิกถอนสัญชาติคืนแก่บุคคลที่ละเมิดกฎหมายดังกล่าวด้วย (โปรดดูระเบียบกฎหมายในเรื่องนี้จากภาคผนวก ก. เพิ่มเติม)

3. ปัญหาการประกอบอาชีพผิดกฎหมายไม่ว่าจะเป็น การค้าของผิดกฎหมายและการหลีกเลี่ยงภาษี และการค้ายาเสพติดที่ร้ายแรงต่างๆ ตลอดจนการเกี่ยวข้องกับอาชีพที่ผิดกฎหมายทุกๆ ประเภทนั้นถือเป็นปัจจัยสำคัญที่รัฐบาลนำมาใช้เป็นเงื่อนไขในการพิจารณาการให้สัญชาติ และการเพิกถอนสัญชาติที่ให้แล้วกลับคืนมาได้เช่นกัน เมื่อพบการกระทำผิดเกิดขึ้นในหมู่ชาวจีนอพยพ เพราะความผิดดังกล่าวนั้น จากการศึกษาพบว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ค่อนข้างง่ายในบริเวณพื้นที่ตามแนวชายแดนไทยซึ่งเป็นบริเวณที่เป็นทั้งแหล่งการผลิตยาเสพติดและเป็นเส้นทางการลำเลียงของยาเสพติดจากพื้นที่รอยต่อชายแดนไทย-พม่า ดังเป็นที่ทราบกันดีโดยทั่วไป และจากการสังเกตของผู้วิจัยยังพบว่าไม่ว่าจะเป็นราษฎรที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่ดังกล่าวส่วนหนึ่งทั้งชาวไทยและชาวจีนอพยพตลอดจนชาวเขาเผ่าต่างๆ มักจะมีฐานะความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจและการดำรงชีพที่ดีขึ้นอย่างรวดเร็วเมื่อพิจารณาจากอาชีพประจำที่ทำอยู่ซึ่งไม่น่าจะเป็นไปได้ที่จะทำให้มีฐานะที่ร่ำรวยในระดับที่เป็นและเห็นอยู่ได้

นอกจากนั้นยังอาจพิจารณาประกอบได้จากการสังเกตลักษณะสิ่งของและเครื่องใช้ เครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่ใช้ภายในบ้าน ตลอดจนยานพาหนะล้วนแล้วเป็นสิ่งที่น่าสนใจพิจารณาเปรียบเทียบได้กับการประกอบกับอาชีพหลักที่ทำอยู่ในแง่ของการเกิดรายได้ที่มากพอกับการมีเครื่องอำนวยความสะดวกดังกล่าวได้

ในการแสวงหาช่องทางเพื่อให้เกิดรายได้ที่ดีและสามารถนำความร่ำรวยได้อย่างรวดเร็ว โดยผิดกฎหมายดังกล่าวย่อมก่อให้เกิดผลเสียและเป็นปัญหาต่อสังคมอย่างมากในแง่ของการสร้างค่านิยมให้เกิดขึ้นในสังคมจนกลายเป็นค่านิยมที่ผิด ไม่น่าจะเป็นการมองว่าการประกอบอาชีพทุจริตต้องลงทุนลงแรงมากกว่า อีกทั้งยังบังเกิดผลตอบแทนสูงกว่าไม่ทันกับความต้องการ ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นเรื่องที่ทุกๆ ฝ่ายต้องให้ความร่วมมือและถือเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องแสวงหาแนวทางร่วมกันในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

4. ปัญหาความต้องการของชาวจีนอพยพอดีตทงซ. ที่ต้องการเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ ในช่วงประมาณ 10 ปีที่ผ่านมาพบว่าชาวจีนอพยพทั้งอดีตทงซ. และชาวจีนอพยพพลเรือนอื่นๆ ได้มีความนิยมในการเดินทางออกนอกประเทศ โดยเฉพาะการเดินทางไปทำงานที่ประเทศไต้หวัน เนื่องจากมีรายได้ที่ดี โดยพบว่าผู้ที่สามารถเดินทางไปได้จะต้องเป็นผู้ที่มีบัตรประชาชนหรือได้รับสัญชาติไทยเท่านั้น ดังนั้นบรรดาบุตรหลานของชาวจีนอพยพที่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 25 ปี ถึง 40 ปีที่เกิดในประเทศไทยและได้รับสัญชาติที่ต้องการยกระดับฐานะความเป็นอยู่ที่ดีให้แก่ครอบครัวของตนจึงเดินทางออกไปเป็นจำนวนมากพอสมควร เนื่องจากทางประเทศไต้หวันให้การยอมรับชาวจีนอพยพกลุ่มนี้ โดยถือว่าบุคคลเหล่านี้มีประวัติความเป็นมาร่วมกันทางเชื้อชาติ วัฒนธรรม

และภาษาเดียวกันจึงไม่มีความรังเกียจใดๆ ด้วยเหตุนี้จากการศึกษายังพบว่านอกจากจะมีชาวจีนอพยพในช่วงวัยที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศที่ไม่ต้องการจะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา หรือว่าไม่มีโอกาสศึกษาต่อจึงหันเอาการเดินทางไปประเทศไต้หวันเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งไม่ว่าจะเป็นการแสวงหาโอกาสเพื่อการไปศึกษาต่อหรือการไปทำงานที่นั่นเพื่อส่งเงินกลับมาให้ครอบครัวที่ประเทศไทย ซึ่งจากการสังเกตสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัวชาวจีนอพยพที่มีลูกหลานเดินทางไปทำงานที่ประเทศไต้หวัน นับว่าส่วนมากแล้วมีฐานะและสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นไม่ว่าจะเป็นลักษณะบ้านพักที่อยู่อาศัย และวิถีการดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิมด้วย

ในด้านการเดินทางไปประเทศไต้หวันของชาวจีนอพยพอดีตทอช. ในประเทศไทยนั้นอาจพิจารณาถึงการที่ชาวจีนอพยพเดินทางออกไปเป็นจำนวนมากในประการหนึ่งได้ว่า ทางรัฐบาลไทยก็มีนโยบายส่งเสริมในเรื่องนี้อยู่แล้วดังจะเห็นได้จากการตั้งหน่วยงานฝ่ายแรงงานสัมพันธ์ต่างประเทศ และฝ่ายจัดหางานภายใต้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่ต้องการเดินทางออกไปทำงานในต่างแดน ซึ่งการเดินทางไปทำงานที่ประเทศไต้หวันของชาวไทยนั้นก็ได้รับการตอบรับจากประเทศไต้หวันเป็นอย่างดี ดังเห็นได้จากจำนวนตัวเลขแรงงานไทยที่ไปไต้หวันมีจำนวนที่สูงกว่าประเทศอื่น

ในเรื่องนี้นับเป็นการดีในแง่ของการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจในหมู่ราษฎรชาวจีนอพยพอดีตทอช. ที่อยู่อาศัยในประเทศไทยให้มีฐานะและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อันถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงในเชิงสังคมที่ดีขึ้นด้วย เพราะนอกจากจะเป็นการแก้ปัญหาการว่างงานภายในประเทศด้วยแล้ว ยังเป็นการนำเงินตราจากนอกประเทศเข้าสู่ประเทศอีกด้วย อีกทั้งยังเป็นช่องทางในการนำนักลงทุนจากต่างประเทศคือชาวจีนไต้หวันเข้ามาลงทุนและนำสินค้าจากประเทศไทยออกไปจำหน่ายที่ประเทศไต้หวันด้วย ดังจะเห็นได้จากลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศไต้หวันซึ่งมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โดยเฉพาะในช่วงระยะเวลาก่อนที่ประเทศไทยจะรับรองรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนเมื่อ พ.ศ. 2518 ภายใต้รัฐบาลในสมัย ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น หลังจากนั้นอาจมีอุปสรรคอยู่บ้างที่ทำให้รัฐบาลไทยดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศไต้หวันอย่างเป็นทางการในนามรัฐบาลต่อรัฐบาลไม่ได้ตามหลักการที่ต้องเลือกรับรองรัฐบาลจีนเดียวเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามพบว่าในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างภาคเอกชนหรือประชาชนกับประชาชนนั้นยังคงมีการติดต่อแลกเปลี่ยน โดยเฉพาะทางด้านวิชาการระหว่างไทยกับไต้หวันตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของโครงการช่วยเหลือแลกเปลี่ยนโครงการต่างๆ ที่ทางประเทศไต้หวันมีต่อชาวจีนอพยพในด้านสังคมและการพัฒนาอาชีพ โดยเฉพาะในด้านเกษตรกรรม ทั้งนี้ยังมีการช่วยเหลือและติดต่อในลักษณะของการดำเนินการในรูปแบบของมูลนิธิเอกชนจากประเทศไต้หวันด้วย โดยทางรัฐบาลและหน่วยงานที่รับผิดชอบได้มีการประสานงานความร่วมมือต่อกันเป็นอย่างดีเสมอมาจนถึงปัจจุบัน

จากปัญหาและอุปสรรคในด้านต่างๆ ทั้งจากรัฐบาลและจากชาวเงินอพยพอดีตทงช. ด้วย
ดังกล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า เป็นสิ่งที่ต้องนำมาพิจารณาศึกษาร่วมกันเพื่อจะก่อให้เกิดแนวทางใน
การแก้ไขเพื่อความร่วมมือกันในอันที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงทาง
สังคมร่วมกันต่อไปในอนาคต

PAYAP UNIVERSITY